

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2017-609

13.10.2017

DNB Forsikring AS

Reise/reisegods

Sannsynliggjort tyveri – dokumentasjon – utjenlig forsøk - fal. § 8-1 fjerde ledd

Sikrede var på reise i Frankrike julen 2016. Den 29.12.16 meldte han om tyveri av et kamera til en verdi av kr 38 000. Tyveriet ble politianmeldt lokalt. Det ble opplyst at kameraet var en julegave fra sikredes mor. Det ble etter hvert lagt frem en kjøpsavtale mellom sikredes mor og en ukjent som dokumentasjon for kameraet. Selskapet startet utredning av saken og gjennomførte samtale med sikrede. Noen dager etter samtalen endret sikrede forklaring og la frem en gyldig kvittering for kjøp av kameraet. Han forklarte selskapet at han hadde fått panikk da han ikke fant kvitteringen i utgangspunktet og at han da hadde funnet på forklaringen. Selskapet avslo kravet og sa opp sikredes forsikringer i selskapet med bakgrunn i svik, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Selskapet festet heller ikke lit til at det var skjedd et tyveri. Sikrede mente på sin side at han hadde rettet opp i feilen og at den uriktige opplysningen ikke kunne få betydning for oppgjøret. Videre anførte sikrede at tyveriet var reelt. Nemnda kom til at selskapet ikke kunne avslå erstatningskravet under henvisning til svik ved skadeoppgjøret, men at tapet ikke var tilstrekkelig dokumentert.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kamera verdi kr 38 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tyveri av et kamera og spørsmålet om sikrede har gitt uriktige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjør, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd, evt. om tyveri er sannsynliggjort.

Sikrede var på reise til Frankrike i perioden 23.12.16 til 3.1.17 og sendte 29.12.16 melding til selskapet om at han dagen før hadde blitt frastjålet et kamera han hadde fått i julegave. Skademelding ble fylt ut samme dag og sendt selskapet dagen etter. Skademeldingen har følgende forklaring på hendelsesforløpet:

Jeg var gående i Place du Général De Gaulle i Lille fra kl 17.30. Kameraet var i min lukket rydsekk. En tigger snakket med meg og ba om penger, han var ganske pressende og pustelig var det flere folk rundt meg. Da gikk jeg på en annen sted og jeg merket som på (ca. kl. 18.30) at min rydsekk var åpent og kameraet manglet. Kamerat var en julegave.

Typeangivelsen for det stjålne kameraet var oppgitt som Leica MP240. Prisangivelsen var kr 38 000. Det var videre angitt at kameraet var en gave fra sikredes mor.

Sikrede trakk kravet 1.1.17 fordi det var flaut å innrømme for foreldrene at han hadde mistet kameraet, men ombestemte seg senere og saken ble gjenopptatt.

Sikrede meldte fra til selskapet 23.1.17 at moren hadde klart å finne kvitteringen, som da ble sendt inn til selskapet. Samtale mellom sikrede og utreder ble gjennomført den 26.1.17. I samtalen ble situasjonen rundt tyveriet nærmere forklart:

Jeg var i midten av Lill mellom klokken 16-17, men jeg var i byen tidligere mellom klokken 1330-1400 og tok bilder med Leica MP240.

Ryggsekken hengende bak. Det er ikke en vanlig ryggsekk med to stropper, men kun en stropp, og det andre kamera lå i sekken. Jeg hadde mp240 rundt halsen og M6 som lå i ryggsekken, og brukte 35 mm linsen på den digitale og M6 hadde ikke linse.

Jeg gikk rundt i noen timer og tok bilder, det var da jeg bestemte meg for å bytte kamera, og bruke den med film og ikke den digitale, også skifte linse til M6 og la tilbake MP240 i sekken, også lukket jeg de to låsene. Når jeg byttet kamera var jeg i midten av byen i et område som het Place du General De Gaulle eller som bare ble kalt "Grand place". Dette er sentrum av Lill, et stort åpent område. I jul og nyttår har de satt opp et panserhjul midt på plassen og av den grunn var det mindre plass. Det var mange mennesker i området.

Der var det en mann som kom bort og spurte "har du penger, har du en euro eller to, men jeg sa "nei dessverre, jeg har ikke mynt med meg og han ble mer pressende og jeg trodde en stund at han ville straffe meg for han var uhøflig eller aggressiv på slutten.

...

Han sa til meg: "se på deg du har fine klær du har penger, kom igjen gi meg litt penger, også sa jeg nei jeg har ikke noen penger, beklager, også etter hvert, innen 2-3 minutter jeg følte noen presset på meg bak, og da gikk han bort, han var uhøflig og sa you bastard, og gikk vekk.

...

-Jeg kjente noen kom borti og da snudde jeg meg for å se om det var noen bak, men det var det ikke. Jeg snudde meg for å sjekke om det var noen som stod der, og da så jeg ingen som stod bak og gjorde noe med ryggsekken eller åpnet ryggsekken.

Sikrede utdypet også i møtet hvordan vesken så ut og forklarte at moren hadde kjøpt kameraet av en hun kom i kontakt med over nettet. Utreder ba sikrede sende inn opplysninger med kontaktinformasjon til selger av kameraet, slik at det kunne fremskaffes en original kvittering. Videre fikk selskapet fullmakt til å ta kontakt med politiet i Frankrike.

Etter møtet trakk sikrede fullmakten, men aksepterte til slutt likevel at selskapet tok kontakt med fransk politi.

Den 1.2.17 mottok selskapet en henvendelse fra sikredes advokat om at sikrede hadde funnet kvittering for kjøp av kameraet. På kvitteringen var sikrede selv oppført som kjøper. Selskapet mottok etter det opplyste så enda en kvittering, og som skulle være kvittering for at sikrede hadde byttet inn det første kamera han kjøpte i november 2016 med et tilsvarende i desember 2016.

Saken ble sendt til utreder i Frankrike. Politiet i Frankrike bekreftet at politianmeldelsen var gyldig. Den franske utrederen tok også kontakt med den navngitte selger av kameraet som hadde solgt kameraet til sikredes mor. Hun innrømmet at hun var tanten til sikrede og hadde forfalsket kjøpsavtalen for å hjelpe sin nevø som ikke fant kvitteringen på kameraet som var stjålet.

Utreder kontaktet også butikken som hadde solgte sikrede kameraet. Innehaver opplyste at kvitteringen var ekte.

Den 12.5.17 sendte selskapet et avslagsbrev med henvisning til at sikrede hadde utvist svik.

Sikrede krever dekning for tyveriet av kameraet. Han erkjenner å ha gitt en uriktig opplysning om hvem som hadde gitt ham kameraet, men anfører at dette ble rettet, og at det faktisk var han som hadde kjøpt kamera. Kameraet ble dessuten stjålet, og det forelå dermed et dekningsmessig forsikringstilfelle. Det ble bemerket at utreder i saken hadde gått utenfor sin fullmakt da hun kontaktet moren, tanten og butikken i Frankrike.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikrede ga uriktige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd, da han gav uriktige opplysninger om hvordan han hadde

blitt eier av kameraet. Selskapet festet heller ikke lit til sikredes forklaring om hvordan kameraet var gått tapt. Subsidiært er det anført at sikrede ikke har sannsynliggjort et tyveri.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan påberope seg brudd på fal. § 8-1 fjerde ledd, evt. om sikrede har sannsynliggjort et tyveri.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Ifølge fal. § 8-1 er selskapet uten ansvar dersom sikrede bevisst gir gale opplysninger under skadeoppgjøret som han må forstå kan gi ham et erstatningsoppgjør han ikke har krav på. Sikrede har erkjent at han ga gale opplysninger om hvordan kameraet var anskaffet og fremla falsk kjøpsavtale.

Spørsmålet er da om dette kunne ført til at sikrede hadde fått en erstatning han ellers ikke ville ha hatt krav på, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Det fremkom senere at sikrede faktisk hadde kjøpt kameraet selv og derfor i realiteten ville ha et krav på selskapet såfremt tyveriet ble dokumentert. I så fall foreligger det et utjenlig forsøk, dvs. at de bevisst gale opplysningene ikke kunne medføre at han ville få en erstatning han ikke hadde krav på. En slik situasjon faller i utgangspunktet utenfor ordlyden i § 8-1, og det er også i nemndspraksis lagt til grunn at bestemmelsen ikke omfatter utjenlig forsøk, jf. særlig FSN-2995 (falsk kvittering for å dokumentere et krav som vedkommende faktisk hadde rett til), men også FSN-3893 (uriktig opplysning om låsing var sykkel når vilkårene ikke stilte krav om låsing), FSN-4352 (uriktig opplysning om hvem som kjørte bilen uten betydning for erstatningskravet), FSN-7384 og 2012-125. Hvis sikrede ikke hadde fremlagt riktig kvittering kan situasjonen stille seg annerledes. Jf. Brynildsen, Lid og Nygaard 2014 s. 286. Selv om det i denne saken også er uklarheter rundt den påståtte tyverihendelsen, har nemnda under tvil kommet til at det foreligger et utjenlig forsøk, og at fal. § 8-4 fjerde ledd derfor ikke kan anvendes.

Selskapet anfører subsidiært at tyveriet ikke er dokumentert. Sikrede har ikke kunnet vise til en konkret situasjon eller tidspunkt da tyveriet fant sted. Det er også uklart for nemnda om det aktuelle kameraet faktisk var i sikredes besittelse da han befant seg i Paris. Sikrede har fremlagt to kvitteringer uten at relevansen av dette er forklart. Når dette sees i sammenheng med de falske kvitteringene som ble brukt da kravet ble meldt, mener nemnda selskapet må kunne kreve klarere dokumentasjon både på at det aktuelle kameraet var i sikredes besittelse og at et tyveri fant sted før erstatning kan utbetales. Tyveriet er i så fall ikke tilstrekkelig dokumentert.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).